

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ "SIS" WARSZAWA 28 LISTOPADA

WARSZAWA. 28.11. na posiedzeniu Komisji polityki gospodarczej, budżetu i finansów gościł prezes Narodowego Banku Polskiego, prof. Władysław Baka. Przedstawił on trudności związane z obiegiem pieniędzy, podkreślając, że liczba fizycznych banknotów zwiększyła się w tym roku o 60 proc. Mówiąc o pojawieniu się zatorów płatniczych, zwrócił uwagę na zły stan dyscypliny płatniczej oraz nieudolność pracy poczty. Od 1.12. wprowadzony zostanie weksel do obrotu gospodarczego. Na prośbę Komisji prof. Baka nakreślił zamierzenia polityki pieniężnej na rok 1990. Powiedział o konieczności uregulowania stosunków kredytowych, czyli zniesieniu obowiązku zapewnienia w zakresie dostępu do kredytów oraz uchyleniu umów kredytowych z ustalonym oprocentowaniem. Istnieje potrzeba zmiany podejścia do polityki pieniężnej, tym samym doprowadzenia do nowego pojmowania istoty tej polityki. Podstawową rolą banku jest tworzenie dobrego pieniądza. Profesor wspomniał również o dążeniu do wprowadzenia wymienialności pieniądza. Zapowiedział powstanie w 1990 r. 55 nowych banknotów, w tym pięciu zagranicznych.

WARSZAWA. 28.11. odbyła się konferencja prasowa Krajowej Komisji Górnictwa NSZZ "S". Poinformowano dziennikarzy o kształcie przygotowywanej reformy górnictwa. Projekt tej reformy przygotowany przez "S" pokrywa się w ogólnych zarysach z projektem rządowym. Kopalnie i przedsiębiorstwa pracujące na rzecz górnictwa mają uzyskać samodzielność finansową i organizacyjną. Będą mogły powoływać struktury ponadzakładowe, które jednak nie będą miały kompetencji kierowniczych - ich rola ograniczy się wyłącznie do zadań usługowych i doradczych. 1 stycznia wszystkie kopalnie uzyskają osobowość prawną, a 23 z nich, dające w sumie 50 proc. całego polskiego wydobycia, zostaną wyłączone ze Wspólnoty Węgla Kamiennego. Perspektywicznie planuje się zniesienie dotacji, przy czym w okresie przejściowym rząd nie wyklucza możliwości dotowania niektórych kopalń. W przyszłości kopalnie będą płacić tzw. "rentę górnictwa" w zróżnicowanej wysokości, której zadaniem będzie wyrównanie szans gospodarczych zakładów wydobywających węgiel w zróżnicowanych warunkach. Nie wyklucza się możliwości zamykania nierentownych kopalń, ale - jak oświadczył przew. KKG NSZZ "S" Adam Jerschina - "zw. zawodowy nie opuściłby załóg, którym nie zagwarantowano by alternatywnych miejsc pracy". Reforma spowoduje skokowy wzrost cen węgla od 1.1. Oblicza się, że najefektywniejsze kopalnie mogłyby się same finansować przy podwyżce cen o 200 proc. W trakcie konferencji przedstawiono dane liczbowe wskazujące, że ilość rzeczywiście wydobytego węgla przekracza ilości uwzględniane w statystykach oficjalnych. Określono to mianem "machinacji z wydobyciem", za którymi kryją się być może przyczyny polityczne i antyreformatorskie. Na zwalach zalega znacznie więcej węgla, niż jest to podawane. Zwrócono także uwagę na fakt, że oficjalne statystyki odnowtówują niewytłumaczalny, duży spadek wydobycia w okresie po okrągłym stole. "Nie jest prawda, że wydobycie węgla musi spadać" - oświadczył A. Jerschina.

WARSZAWA. Oświadczenie Komisji Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych Komitetu Obywatelskiego przy Przewodniczącym NSZZ "S" Lechu Wałęsie. "KOŚiZN KO przy Przew. NSZZ "S" Lechu Wałęsie potwierdzając stanowisko strony opozycyjno-solidarnościowej, zajęte w trakcie obrad Okrągłego Stołu, opowiada się zdecydowanie - ze względów ekologicznych, społecznych i ekonomicznych - przeciwko rozwojowi energetyki jądrowej w Polsce, a w szczególności przeciwko budowie elektrowni jądrowej "Żarnowiec". W pełni solidaryzujemy się

z akcją protestacyjną i głodówką prowadzona obecnie w Trójmieście przeciwko dalszej budowie elektrowni jądrowej "Żarnowiec" przez przedstawicieli ugrupowań proekologicznych z całej Polski.

GDYNIA. 26.11. uczestnicy głodówki przeciwko budowie elektrowni jądrowej w Żarnowcu skierowali do posłów OKP list otwarty, w którym czytamy m.in. "Niestety ze zgrozą dostrzegamy, że choć komuniści odchodzą, to Żarnowiec wraca. Wraz z Żarnowcem wracają komunistyczne metody - zatrzymywanie i wypaczanie informacji, rozpowszechnianie proatomowych agitek, tworzenie faktów dokonanych. Rządy podejmują decyzje, wydają pieniądze, kupują za nie główne elementy reaktora, a potem powołują komisje, które mają powiedzieć, co o tym sądzą".

WROCLAW. 27.11. RKW "S" Dolny Śląsk wydała następującą uchwałę: "RKW "S" Dolny Śląsk wzywa KKW NSZZ "S" do zajęcia stanowiska w sprawie ochrony prawa do pracy. Brak takiego stanowiska, przy jednoczesnych rządowych zapowiedziach, mającego wystąpić bezrobocia, budzi najwyższe zaniepokojenie załóg zakładów pracy. Zaniepokojenie to zwiększa fakt, iż w aktualnym systemie prawnym istnieją luki odnośnie zabezpieczenia prawa do pracy dla zwalnianych pracowników. Luki tych nie wypełni przygotowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej projekt rozwiązań prawnych pt. "Koncepcja rozwiązywania problemów ewentualnego bezrobocia, spowodowanego grupowymi zwolnieniami z pracy". Co więcej, projekt ten zawiera propozycje przepisów zmniejszających dotychczasowe uprawnienia pracowników. RKW "S" Dolny Śląsk przyjęła 26.10 "Stanowisko w sprawie Ochrony Prawa do Pracy". Wcześniej 17.10. stanowisko to było przedstawiane, jeszcze jako projekt, na obradach KKW NSZZ "S". Ze względu na fakt, iż w tej sprawie nie można pozwolić na żadną, dalszą zwłokę, RKW zobowiązuje swojego Przewodniczącego Władysława Frasyniuka do ponownego przedstawienia zajętą przez nią stanowiska na najbliższych obradach KKW i jednocześnie postawienia tej sprawy jako priorytetowej dla całego Związku. RKW "S" Dolny Śląsk wnosi o powołanie zespołu roboczego, którego zadaniem będzie opracowanie propozycji Związku."

WROCLAW. 27.11. Oświadczenie RKW NZSS "S" Dolny Śląsk. "RKW NSZZ "S" wyraża poparcie dla ruchu demokratycznego studentów, robotników i inteligencji Czechosłowacji. Pozdrawiamy Vaclava Havla i wszystkich obywateli Czechosłowacji chcących żyć w kraju przestrzegania podstawowych praw ludzkich. Łączymy się z Wami w naszym wspólnym dążeniu do wolności."

KRAKÓW. Na dzisiejszej sesji Miejskiej Rady Narodowej wiceprzewodniczący krakowskiego Komitetu Obywatelskiego Tadeusz Piekarczyk złożył oświadczenie, w którym zapowiedział, że komitet podejmuje działania zmierzające do zmiany władz miasta. Przewodniczący Komitetu prof. Kolenda kilka dni wcześniej powiedział: "Możemy oczekiwać nowego prezydenta miasta na gwiazdkę". Rozważane są kandydatury na to stanowisko.

KRAKÓW. Trwa strajk okupacyjny Studium Wojskowego Uniwersytetu Jagiellońskiego i Politechniki Krakowskiej. Sytuacja robi się coraz trudniejsza, gdyż komisje ministerstw Edukacji Narodowej i Obrony Narodowej doszły do porozumienia z NZS-em, ignorując strajki w Krakowie. Władze Uniwersytetu wykazują niezdecydowanie zawieszając i odwieszając w prawach studenckich osoby strajkujące.

KRAKÓW. Szef WUSW gen. Jerzy Grubba, na dzisiejszej sesji Miejskiej Rady Narodowej powiedział, że w porównaniu z analogicznym okresem

roku ubiegłego przestępczość wzrosła o 30 procent, natomiast wykrywalność zmalała o 13 procent. Fowiedzial, że jest to wynikiem skokowego wzrostu liczby przestępstw.

WEGIERSKA GÓRKA (woj.bielskie). Komitet Obywatelski w ramach akcji wspierania rządu T.Mazowieckiego postanowił pomagać osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji materialnej. W ciągu jednej niedzieli w gminie zamieszkałej przez 15 tys. osób zebrano 1 mln 400 tys. złotych. Za zebrane pieniądze zostaną kupione prezenty świąteczne. Piekarze z Węgierskiej Górki obiecali dołączyć do prezentów słodkie chałki.

"SOLIDARNOŚĆ" W REGIONACH

MAŁOPOLSKA. Obecnie w regionie zarejestrowanych jest ok. 900 komisji zakładowych 'S'. Liczbę członków ocenia się na 200 tys. osób. W roku 1980, kiedy Region Małopolska obejmował terytorialnie większy obszar, 650 tys. członków 'S' skupionych było w 2 tys. komisji zakładowych. Trwają przygotowania do Walnego Zjazdu Delegatów; odbędzie się on w dniach 12 i 13 stycznia. Region Małopolska podzielony jest na 13 okręgów wyborczych.

POZNAŃ. W regionie jest zarejestrowanych 510 komisji zakładowych, które skupiają 50 tys. członków 'S'. W roku 1980 w regionie, który obejmował wówczas większy obszar, było 400 tys. członków 'S' w 1200 komisjach zakładowych.

WSCHODNIOEUROPIJSKA AGENCJA INFORMACYJNA

BUDAPESZT.

Oficjalny komunikat o wynikach niedzielnego referendum zostanie opublikowany dopiero w czwartek. Wiadomo już jednak, że w referendum wzięło udział 50 procent uprawnionych do głosowania. Oddano 54,9 proc. ważnych głosów. Na pierwsze pytanie: 'Czy wybory prezydenta mają się odbyć dopiero po wyborach parlamentarnych?' - 50,2 proc. głosujących odpowiedziało 'tak', 49,8 proc. odpowiedziało 'nie'. O przewadze odpowiedzi 'tak' zdecydowało jedynie 6.618 głosów. Na drugie pytanie: 'Czy organizacje partyjne mają opuścić zakłady pracy?' - było 95,5 proc. odpowiedzi 'tak'. Na trzecie pytanie: 'Czy Węgierska Socjalistyczna Partia Robotnicza ma rozliczyć się z posiadanego majątku?' - 95,4 proc. głosujących odpowiedziało 'tak'. Na czwarte pytanie: 'Czy należy rozwiązać zbrojne oddziały milicji robotniczej?' - odpowiedzi 'tak' udzieliło 94,9 proc. głosujących. Na poniedziałkowej konferencji prasowej Imre Pozsgay zapowiedział, że Węgierska Partia Socjalistyczna nadal podtrzymuje jego kandydaturę na stanowisko prezydenta. Odpowiadając na pytanie dziennikarzy przyznał, że w przypadku, jeżeli prezydenta będzie wybierał w przyszłości Parlament, szanse jego zwycięstwa będą mniejsze niż w wyborach powszechnych. Wolni Demokraci zgłosili nieoficjalny projekt, aby Parlament zmodyfikował ustawę i umożliwił społeczeństwu bezpośredni wybór głowy państwa. W związku ze wstępnymi wynikami referendum, Prezydium Krajowe Węgierskiego Forum Demokratycznego, które wzywało do bojkotu, wydało oświadczenie, stwierdzające, że przyjmuje wyniki do wiadomości i podporządkowuje się woli większości wyborców. W oświadczeniu czytamy ponadto: 'Dalsze kroki WFD będą zmierzały do tego, aby w przyszłości stawić społeczeństwu przed jaśniejszymi decyzjami wypracowanymi na drodze kompromisów (...) Naszym celem nadal jest jak najszybsze przeprowadzenie wyborów parlamentarnych i wydzwignięcie kraju z ciężkiego kryzysu gospodarczego.'